

Brüssel, 2. juuni 2023
(OR. en)

9925/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0042(COD)

CLIMA 256
ENV 583
TRANS 210
MI 461
CODEC 975

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	6539/23 + ADD 1 - COM(2023) 88 final + Annex
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) 2019/1242 seoses uute raskeveokite CO ₂ -heite normide karmistamisega ja aruandekohustuste lõimimisega ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/956 – Poliitiline mõttevahetus

Pidades silmas nõukogu 20. juuni 2023. aasta istungit (keskkond), edastatakse lisas eesistujariigi taustteave ja ettepanekut käsitlevad küsimused ministritele.

Alaliste esindajate komiteel palutakse võtta taustteave ja küsimused teadmiseks ning edastada need nõukogule.

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2019/1242 seoses uute raskeveokite CO₂-heite normide karmistamisega ja aruandekohustuste lõimimisega ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/956

Poliitiline mõttevahetus

- Eesistujariigi taustteave ja küsimused ministritele -

Euroopa kliimamäärusega kohustatakse ELi saavutama hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsus, kusjuures vahe-eesmärk on vähendada 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet 1990. aasta tasemega võrreldes vähemalt 55%.

Komisjon esitas 14. veebruaril 2023 määruse ettepaneku, millega kehtestatakse raskeveokitele rangemad CO₂ heite normid ning mille eesmärk on aidata täita liidu kliimaeesmärgid ja kohustus saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus.

Raskeveokite CO₂ heite norme käsitleva määruse eesmärk on vähendada CO₂ heidet ning kiirendada heiteta sõidukite kasutuselevõttu ja suurendada nende osakaalu Euroopa raskeveokite pargis, tagades selle sektori innovatsiooni ja konkurentsivõime kindlustamise ja tugevdamise. Energiatõhusamate sõidukite vähenenud kogukulude tõttu peaks selliste sõidukite omamine olema kasulik nii transpordiettevõtjatele kui ka lõppkokkuvõttes tarbijatele. Samuti aitaks see vähendada ELi energiasõltuvust.

Raskeveokite sektori arvel on rohkem kui veerand maanteetranspordi tekitatavast kasvuhoonegaaside heitest ELis ja üle 6% ELi kasvuhoonegaaside koguheitest. Rangemad CO₂ heite normid toetavad liikmesriikide panuseid hiljuti vastu võetud jõupingutuste jagamise määruse läbivaatamise kohaste siduvate heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamisse.

Lisaks tekitab transport rohkem kui kaks kolmandikku NO_x heitest ja olulise osa muude õhusaasteainete koguheitest. Rangemad CO₂ heite normid ja heiteta sõidukite suurem osakaal ELi raskeveokite pargis on olulised puhtama õhu jaoks, aidates kaasa õhukvaliteedi direktiivis kavandatud rangemate õhukvaliteedi standardite järgimisele. Ettepanek on asjakohane ka seoses Euro 7 määrusega, mille üle peetakse praegu läbirääkimisi.

Hetkeolukord nõukogus

Raskeveokite CO₂ heite normide määruse kavandatavat muudatust arutati Rootsi eesistumise ajal viiel keskkonna töörühma koosolekul, mille käigus viidi lõpule ettepaneku esimene täielik läbilugemine. Ettepaneku läbivaatamine on seega pooleli ja mitu liikmesriiki alles analüüsivad seda. Esialgsete märkuste põhjal on arvamused siiski lahknevad, eelkõige ambitsioonide taseme osas, kuigi liikmesriigid on väljendanud esialgset toetust ettepaneku üldeesmärgile.

Arutatavad teemad

Selleks et anda suuniseid ettepaneku edasiseks läbivaatamiseks, soovib eesistujariik ministritel käsitleda järgmisi küsimusi.

Heite sihttasemete kohaldamisala

Komisjon teeb ettepaneku laiendada kehtivas määruses sätestatud heite sihttasemete kohaldamisala, et hõlmata haagised, linna- ja kaugbussid ja muud veoautod. CO₂ heite sihttasemeid ei kohaldata sõidukite suhtes, mis on projekteeritud ja konstrueeritud või kohandatud kasutamiseks tsiviilkaitses, tuletõrjes ning korrakaitsejõududes. Samuti väikeste veokite (3,5–5 tonni), eriotstarbeliste sõidukite, eriotstarbeliste maastikusõidukite ja eriotstarbeliste veokite suhtes. Samuti võivad liikmesriigid otsustada teatavate maastikutüübi või ilmastikutingimustega seotud asjaolude tõttu jätta välja piiratud osa linnabussidest. Potentsiaalselt vabastatud sõidukite osakaal raskesõidukite pargis on hinnanguliselt 14,9%, kuid ainult 4,2% sektori CO₂ koguheitest. Samuti kehtestatakse erand tootjatele, kes toodavad vähem kui 100 sõidukit.

Heite vähendamise sihttasemed

Sihttasemed aitavad saavutada ELi kliimamääruses seatud eesmäärke ja eesmärki vähendada transpordist pärinevat heidet 2050. aastaks kokku 90% võrreldes 1990. aastaga. Tehakse ettepanek säilitada 2025. aasta sihttasemed (15%) määruse praeguses kohaldamisalas olevatele sõidukitele. Komisjon teeb ettepaneku tugevdada alates 2030. aastast uute raskeveokite CO₂ heite vähendamise sihttasemeid kolmes etapis kuni 2040. aastani.

- 2030. aasta üldeesmärki tõstetakse 45%-ni ja seda rakendatakse ka sõidukitele, mis lisatakse ettepaneku kohaselt määruse kohaldamisalasse;
- alates 2035. aastast on kavandatud eesmärk 65% ja
- alates 2040. aastast 90%.

Heitevabade uute linnabusside osakaal on 2030. aastaks 100%.

Küsimused ministritele

Eesistujariik palub ministritel arutada kahte järgmist küsimust:

Kas Teie arvates on kavandatud sihttasemed asjakohased, pidades silmas liidu kliimaeesmäärke ja eesmärki saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimaneutraalsus, säilitades ja suurendades samal ajal ELi konkurentsivõimet?

Kas Teie arvates on kavandatud kohaldamisala ja paindlikkus asjakohased?
